

Synshandicap, nr. 2, juli 1999

Indhold i dette nummer:

Videndeling og kompetence

Analyse af synsområdet

Blændværk

Positiv holdning til tilgængelighed i web-design

Information om sygehusenes ventelister

Sejlsport for blinde og svagsynede

Nordisk priskonkurrence

Temadag om CCTV'er til børn

Ny håndbog for studerende og kandidater

Statens Museum for Kunst

Nyt hæfte om ledsageteknik

Tidsskriftet Helse er nu på Internettet

Teenagere med Marfan Syndrom

Konferencer og kurser

Tilgængelighed et naturligt kvalitetskrav

Nye bøger i Videncentret

Set og saket

Kolofon

Videndeling og kompetence

"– 9 ud af 10 problemer, som virksomheder i dag løber ind i, skyldes manglende information. Og det helt groteske er, at i langt de fleste tilfælde findes informationen allerede i firmaet. Men medarbejderne kan enten ikke finde den eller har ikke adgang til den." Afdelingschef Anders Skjønaa, Hans Tørsleff Management Systems i Microsoft News nr. 2, 1999.

Der er i stigende grad fokus på det at have adgang til – og styr på – viden og information. Alle ønsker at få del i andres viden, hvor det er relevant. Men en afgørende forudsætning er ofte, at efterspørgeren selv bidrager og stiller sin egen viden til rådighed. Markedet for viden er i høj grad baseret på byttehandler. En anden forudsætning er, at man ved, hvor viden findes. Og som det formuleres i det indledende citat, er den ønskede viden ofte lige i nærheden.

Inden for specialrådgivningen har der også altid været behov for en aktiv og levende udveksling af viden og erfaringer. Men behovet for videndeling er især blevet synligt i takt med decentraliseringen, hvor rådgivningen er blevet spredt ud på regionale forvaltninger, institutioner, centre og konsulenter. Det har skabt behovet for, at der formuleres et fælles udgangspunkt, samt ønsker om videnbaser, -banker og -centre. De danske videntcentre på handicapområdet er eksempler på moderne konstruktioner, som skal medvirke til at fremme videndeling på de respektive handicapområder. En lang række forhold kan være barrierer for videndeling: geografiske afstande, personlige barrierer, manglende adgang til informationsteknologiske værktøjer, organisatorisk opbygning, dårlig ledelse m.m. Der er således rigeligt med forklaringer, når videndeling ikke finder sted eller går trægt.

Temadag

Disse emner sætter vi nu fokus på med en temadag om videndeling. Arrangementet finder sted i Idrætsparken, København, den 1. november 1999 fra kl. 10 til 16. Programmet er endnu ikke helt på plads, men interesserede kan henvende sig til Videntcentret nu og vil så få tilsendt det færdige program, når det foreligger.

En af oplægsholderne vil være Tor Gamstøbakk fra Norge, som præsenterer ERBA, en erfaringsdatabase baseret på opsøgende indsamling af erfaringer inden for specialpædagogikken, specielt syns- og høre-området. Basen er tilgængelig på Internet på adressen:

<http://Inserver2.nordlandsdata.no:81/web/noteshotell/erba/erba.nsf>

Blandt de øvrige oplægsholdere er Carl J. Brandt, som er en af ophavsmændene bag Netdoktor (www.netdoktor.dk).

Velkommen til en spændende konference som kan give inspiration til, hvad du kan gøre med egen specialviden for at dele den med andre og modtage specialviden fra andre. Måske løser du dit næste rådgivningsproblem blot ved at dele viden med kollegaen i kontoret ved siden af eller med en ukendt videnshaver i cyberspace. Læs mere på konferencens hjemmeside:

www.ibos.dk/videndeling.htm

Analyse af synsområdet

Udviklingscentret for amternes specialrådgivning på handicapområdet – Udviklingscenter for Specialrådgivning (se omtale i Synshandicap nr. 1, 1998) – udsendte i april rapporten "Amternes Specialrådgivning på Handicapområdet – status, tendenser og anbefalinger".

Rapporten er Udviklingscentrets første store livtag med specialrådgivningsområdet, og den søger at samle nogle af de store brikker i det til tider komplicerede puslespil af lands- og landsdelsdækkende institutioner, specialkonsulentordninger og videncentre.

Til et komplet billede hører også de enkelte amters forskellige opbygning af den amtslige rådgivning og vejledning. På synsområdet er der fx tale om selvstændige institutioner (synscentraler, synsinstitutter, synsrådgivninger), integrerede kommunikationscentre (syns-, høre- og talerådgivning under et tag) eller synsrådgivning splittet op på forskellige forvaltninger. Disse komplicerede brikker er ikke belyst i rapporten, men vil givetvis senere blive tilføjet puslespillet.

"Puslespil" er måske heller ikke det rette billede, da det skaber en forestilling om, at specialrådgivningen har et hovedmotiv, som de enkelte brikker kan passe ind i. Så enkel er virkeligheden ikke – udvikling, ressourcer og politiske prioriteringer vil konstant kaste nye brikker ind i puslespillet, og forandringer vil overflødiggøre nogle af de gamle brikker. Amterne er forpligtiget til at yde specialiseret rådgivning til kommuner og borgere og til at indsamle, bearbejde og formidle viden på handicapområdet. Disse forpligtigelser løses dels af de enkelte amter, dels af en række lands- og landsdelsdækkende amtstilbud som specialkonsulentordninger, institutioner og videncentre.

Arbejdsgruppe

For synsområdets vedkommende anbefaler rapporten, at der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal analysere området og komme med forslag til, hvorledes man fremover kan dimensionere og organisere de opgaver, der i dag løses af Institut for Blinde og Svagsynede, Refsnæsskolen og Specialkonsulentordningen for Blinde. I arbejdsgruppen sidder bl.a. repræsentanter for disse enheder og for Videncentret for Synshandicap. Gruppen skal også give et bud på, hvordan opgaverne med at indsamle, udvikle, bearbejde og formidle viden på området bedst kan løses fremover. Arbejdsgruppen mødes første gang i juli og aflægger endelig rapport i midten af år 2000.

Rapporten kan bestilles på fon 35 29 81 00 eller e-post udvcenter@arf.dk. Udviklingscenter for Specialrådgivning har hjemmeside på følgende adresse: www.udvcenter.dk. Udviklingscentret udgiver et nyhedsbrev, der udkommer fire gange om året. Introduktionsnummeret udkom i maj og kan læses på centrets hjemmeside.

Bendt Nygaard Jensen

Blændværk

“Blændværk – af usete drømme” er designer Lene Sørensens afgangsprøve fra Danmarks Designskole, linien for kommunikation, maj 1999. Projektet er et ideoplæg til et udstillingskoncept, der arbejder med synssansen og dens fravær, og som sætter fokus på blinde og svagsynedes adgang til kulturoplevelser. Lene Sørensens fortæller, at hun i sit arbejde har taget udgangspunkt i blindes drømme, og at hun med udstillingen forsøger at tale til den enkeltes fantasi og mentale billedunivers. Lydsiden er komponeret og udført af musikeren Hardy Marco, som bl.a. har skrevet underlægningsmusik til en række tv- og filmproduktioner. Projektet har været udstillet i Øksnehallen, København, fra den 19. juni til den 11. juli sammen med årets øvrige afgangsprøver fra Designskolen. Udstillingen kommer desuden muligvis på besøg hos Institut for Blinde og Svagsynede efter sommerferien.

Positiv holdning til tilgængelighed i web-design

Af Helle Bjarnø

I forrige nummer af Synshandicap, nr. 4, 1998, omtalte vi den undersøgelse af offentlige hjemmesider, som Center for Ligebehandling af Handicappede (CLH) havde foretaget. CLH testede tilgængeligheden af 144 statslige, amtslige og kommunale hjemmesider; langt de fleste havde træk, som gjorde dem mere eller mindre umulige at anvende for bl.a. blinde, der benytter skærmlæseprogram og talesyntese.

Det kan nytte!

Vurderingen af den enkelte hjemmeside blev sendt til den person, der var ansvarlig for hjemmesiden, og den samlede undersøgelse fik en del omtale i medierne. Det har nu givet resultater. CLH har fået en del henvendelser fra offentlige myndigheder, som er blevet opmærksomme på problemet og nu vil tage fat på at forbedre tilgængeligheden. Andre har henvendt sig for at få hjælp til at rette op på konkrete problemer. Også Videncenter for Synshandicap har fået et stigende antal henvendelser om tilgængeligt web-design.

Henvendelserne er dels kommet fra firmaer, der har til opgave at lave hjemmesiderne, dels fra personer ansat i stat og kommune, som enten selv skulle arbejde med hjemmesider, eller som skulle formulere kravene til de firmaer der skal udføre opgaven. Et gennemgående træk ved henvendelserne har været en positiv holdning til at inddrage handicaptilgængelighed i udarbejdelsen af hjemmesider.

Rådgivningen har bestået i:

- Test af hjemmesider, forklaring af testresultaterne og vejledning i fejlretning.
- Vejledning til konsulent- og designfirmaer, der arbejder med hjemmesider for offentlige kunder.
- Generel rådgivning i forbindelse med ny kommunal hjemmeside.
- Test med skærmlæseprogrammet JAWS og oplysning om elementer, der forsvinder eller bliver uforståelige, når de læses med JAWS.
- Henvisning til hjemmesider, hvor man kan læse mere om handicaptilgængeligt hjemmesidedesign.
- Henvisning til steder, der kan give yderligere teknisk og blindespecifik information.

Ny vejledning på vej

En ny, dansksproget vejledning i hvordan man tilrettelægger sin hjemmeside, så den kan anvendes af de fleste, er nu på vej fra Statens Information. Denne vejledning vil dels formidle nogle af de overordnede principper for tilgængelig information, der gælder generelt, dels gennemgå og henvise til det internationale arbejde, der foregår, bla. i WAI, Web Accessibility Initiative. Man kan læse mere om WAI på adressen www.w3.org/WAI/

Information om sygehusenes ventelister

På Sundhedsministeriets hjemmeside kan man nu få en oversigt over aktiviteter og ventetider for i alt 23 almindelige operationer. Denne service blev oprettet i januar 1999.

Oplysningerne kan anvendes, når man ønsker at gøre brug af det frie sygehusvalg. Oplysninger om antallet af operationer er ifølge sundhedsminister Carsten Koch tænkt som en indikator af, hvor stor rutine et sygehus har i at udføre en given operation. Ministeren understreger dog, at oplysningerne kun kan give et fingerpeg, idet en række andre faktorer også spiller ind på kvaliteten.

På synsområdet opgøres antallet af grå stær-operationer i første halvdel af 1998. Her har Frederiksberg Hospital og Vejle Sygehus haft flest operationer, hhv. 1178 og 1160. Ventetid oplyses i antal uger. Disse oplysninger er fremadrettede, dvs. at de er et skøn over, hvor lang ventetid, man p.t. forventer, at der er for hhv. forundersøgelse, behandling og ambulat behandling.

Endelig gives der generelle oplysninger om, hvordan det frie sygehusvalg fungerer, og om amternes patientvejledning. Oplysningerne om ventetider m.m. findes på adressen www.info.sum.dk

Sejlsport for blinde og svagsynede

For godt et år siden stiftedes Sejlklubben for Blinde og Svagsynede, som p.t. har ca. fyrrer medlemmer over hele landet. Klubben har hjemme i Svendborg, og den har allerede fået flotte resultater i flere danske kapsejladser.

Projektsamarbejde

Videncentret har bl.a. indirekte kontakt med klubben gennem et projektsamarbejde med Bent Størup og Annette Bøstrup, Fyns Amts Synsrådgivning og Poul Petersen, forstander for Vestfyens Efterskole, som bl.a. har sejlsport på programmet, og som i de seneste år har haft flere svagsynede elever. Formålet med projektet er at finde og afprøve udstyr og metoder, der kan anvendes af blinde eller svagsynede sejlsportsfolk. Desuden er det planen at lave et katalog over den indsamlede viden, herunder bl.a. også adresser på sejlklubber for synshandicappede andre steder i verden.

Studerende fra USA

I efteråret '98 blev Videncentret kontaktet af den amerikanske ingeniørhøjskole Worcester Polytechnic Institute, WPI, som efterlyste relevante projekter til en gruppe studerende, foreslog vi emnet sejlsport for blinde. Aftalen blev, at Videncentret fik tre studerende på besøg, som i syv uger indsamlede viden om produkter og teknikker, der kan anvendes af synshandicappede sejlsportsfolk. For produkternes vedkommende er det især produkter med tale eller med særligt tydeligt display eller storskrift, der er fokuseret på. WPI-gruppen fik hjælp fra Sejlklubben for Blinde og Svagsynede til at kortlægge nogle af problemområderne og var bl.a. med på et af klubbens weekendtogter.

WPI-gruppens rapport er udleveret til bl.a. Sejlklubben og projektgruppen, som nu vil se nærmere på de produkter og teknikker, der nævnes som muligheder. De tre studerende fremlagde resultatet af deres arbejde den 11. maj. De høstede et A for projektet, den højeste karakter i det amerikanske system. Interesserede kan bestille projektkataloget fra Videncentret i sort tryk eller på diskette. Rapporten er ikke oversat og findes altså kun på engelsk.

Litteratur:

Jeffrey A. Brownson, Kevin Delaney og Brian A. Morgan: Wind for the sails. A catalog of technology and techniques for the visually impaired sailor, Worcester Polytechnic Institute, MA, USA, 1999 – Kan bestilles hos Videncentret for Synshandicap i almindeligt tryk eller på diskette.

Arthur O'Neill: Facing the wind. A manual for teaching blind and visually impaired persons to sail, The Carroll Center for the Blind, MA, USA, 1991 – Kan lånes fra Videncentrets bibliotek

Sailing blind. A manual for the instruction of sailing techniques for blind persons and instructors, The New Zealand Council for Sailing for Vision Impaired Persons, Inc., årstal ikke angivet. – Kan lånes fra Videncentrets bibliotek.

Nordisk priskonkurrence

Nordisk Handicappolitisk Råd inviterer til konkurrence om tilgængelighedsprisen 1999. Konkurrencen er åben for alle videregående uddannelsesinstitutioner i Norden, både offentlige og private. Det kan være hele institutionen, der deltager, eller den enkelte afdeling/det enkelte fakultet.

Præsentationen, som skal kunne rummes på fire A4-sider, skal være rådet i hænde senest den 31. august. På de fire sider skal man beskrive institutionens eller afdelingens arbejde med eller planer for at tilrettelægge uddannelsen på en måde, så den bliver tilgængelig også for handicappede studerende.

I invitationen understreges det, at det ikke kun drejer sig om den fysiske tilgængelighed, men også om tilgængeligheden af information, muligheder for at få støtte og vejledning, tilgængelige undervisningsmaterialer osv. Juryen vil i første omgang belønne helhedsløsninger, men er også interesseret i "kreative delforslag".

Førsteprisen består – ud over æren – af en skulptur af kunstneren Britt Ingrid Persson. Der kan desuden uddeles fire andenpræmier.

Prisbelønnede forslag vil blive medtaget i en eksempelsamling med gode løsninger, hvor hele Norden bliver repræsenteret. Yderligere oplysninger: Nordiska Handikappolitiska Rådet c/o NSH, Box 510, 162 15 Vällingby, Sverige. Fon: +46 86 20 18 90, Fax +46 87 39 24 00, E-post: nsh@nsh.se
Hjemmeside: www.nsh.se

Temadag om CCTV'er til børn

Svagsynede børn i er i de seneste år i stigende grad blevet brugere af CCTV i skolen. CCTV introduceres allerede fra skolestart, og der er således gjort en del erfaringer med svagsynede børns anvendelse af CCTV i undervisningen.

Synskonsulenternes Samråd og Videntcenter for Synshandicap sætter nu på en temadag fokus på den viden og erfaring, som er skabt. På temadagen vil der være foredrag, produktpræsentationer og mulighed for erfaringsudveksling mellem deltagerne.

Tid, sted og pris: 29. oktober 1999 på Middelfart Kursuscenter.
Prisen ligger ikke helt fast endnu, men vil blive ca. 650 kr.

Målgruppe: Skolevejledere, undervisere, producenter, synskonsulenter og leverandører.

Tilmelding og yderligere oplysninger: Kontakt Bendt Nygaard Jensen, Videntcenter for Synshandicap (e-post: bnj@visinfo.dk)

Ny håndbog for studerende og kandidater

"Håndbog for Handicappede Studerende og Kandidater" behandler en lang række praktiske spørgsmål, der er særligt relevante for handicappede studerende og arbejdssøgende.

Bogen indeholder indlæg både fra fagfolk og fra handicappede studerende og kandidater, som videregiver nogle af deres egne erfaringer. I nogle kapitler behandles forholdene for handicappede generelt, mens der i andre stilles skarpt på forholdene for en enkelt gruppe af handicappede.

Forholdene for synshandicappede studerende og kandidater dækkes af bidrag fra arbejdsmarkedskonsulent Jan Fristrup, Dansk Blindesamfund og stud.scient.pol. Claus Thøgersen, Århus Universitet.

Bogen henvender sig til handicappede, der ønsker at påbegynde, er i gang med eller har afsluttet en videregående uddannelse samt til personer, der arbejder inden for handicapområdet, eller som rådgiver inden for uddannelsessystemet. Håndbogens første del handler om studiemæssige forhold og beskriver bl.a. de forskellige forsørgelsesmuligheder, herunder SU, revalideringsydelse og førtidspension. Endvidere behandles emner som studievejledning, erhvervsarbejde, studieophold i udlandet m.m.

Anden del omhandler arbejdsmæssige forhold; her behandles bl.a. emner som arbejde på ordinære vilkår kontra arbejde på særlige vilkår samt de forskellige støttemuligheder for handicappede i erhverv. Endvidere omtales medlemsskab af a-kasse og pensionskasse.

Tredje del omhandler hjælpe-ordninger, hjælpemidler og transport for både studerende og kandidater. Desuden diskuteres psykologiske og sociale forhold ved studier og erhvervsarbejde.

Fjerde og sidste afsnit er en samling nyttige adresser bl.a. til uddannelsessteder og handicaporganisationer. Håndbogen er i A5-format og i løbsbladssystem; den vil blive ajourført og revideret med mellemrum. Bogen er redigeret af Gitte Lindeløv og Nina Salmi Sommer og udgives af HSK, Handicappede Studerende og Kandidater, med støtte fra Undervisningsministeriet, Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) og Lademanns Fond.

HSK blev stiftet i 1992 og havde i februar 1999 ca. 90 medlemmer. Foreningen har til formål at arbejde for en ligestilling af handicappede og ikke-handicappede i uddannelsessystemet. HSK yder bl.a. råd og vejledning til uddannelsessøgende og afholder kurser og temadage om fx jobsøgning, uddannelse og erhverv. Foreningen er baseret på frivilligt arbejde, og kurser m.m. finansieres fortrinsvist af fondsmidler.

Bestilling

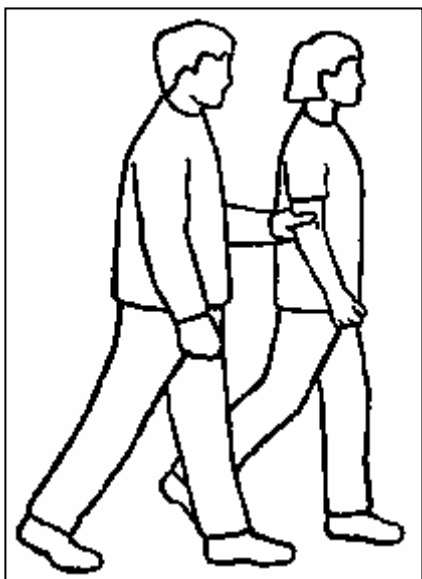
Håndbogen kan bestilles på HSK's sekretariat mandag, onsdag og fredag kl. 10-12, Fon: 35 32 91 01. Bogen er gratis, man skal dog betale forsendelsesomkostningerne.

Statens Museum for Kunst bygges om

Statens Museum for Kunst, som for nylig er udvidet og bygget om for adskillige millioner, skal nu bygges om igen. Det nye byggeprojekt skal sikre, at handicappede får rimelige adgangsforhold til og på museet. Blandt andet skal handiptoiletterne bygges om, og liften fra forhallen til det nye område skal udvides. Siden åbningen er den nye tilbygning blevet kritiseret skarpt, fordi projektet ikke i tilstrækkelig grad havde inddraget hensyn til fx synshandicappede eller kørestolsbrugere. Nogle problemer er afhjulpet ved hjælp af mindre tilpasninger, for eksempel er der sat gelændere m.m. op for at mindske faldrisikoen på den nye marmortrappe. De resterende problemer kræver mere omfattende og bekostelige ændringer.
(Kilde: Berlingske Tidende og DSI's Handiklip)

Nyt hæfte om ledsageteknik

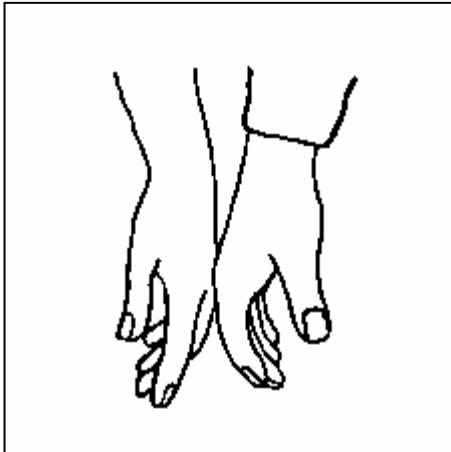
Når man som synshandicappet benytter en seende ledsager, er det praktisk, at begge parter kender og er enige om nogle grundlæggende teknikker til fx at færdes på trapper, mellem stolerækker i teatret, eller når man er på indkøb sammen. Disse teknikker kaldes under ét for ledsageteknik og er emnet for et nyt hæfte, der udgives af Institutet for Blinde og Svagsynede i samarbejde med Videncenter for Synshandicap.

Hæftet hedder "Sådan følges I ad – når den ene er synshandicappet" og henvender sig især til den synshandicappede og hans eller hendes familie, venner og kolleger samt til de fagfolk, der gennem deres arbejde indimellem kommer i kontakt med synshandicappede. Hæftet sendes i disse dage ud til alle de amtslige sycscentraler og kommunikationscentre.

Hæftet indledes med en række almene råd til henholdsvis ledsageren og den synshandicappede. Formålet med disse råd er at lette kommunikationen mellem de to ved at fjerne noget af den usikkerhed, som måske især den seende kan føle. Hvordan tilbyder man sin hjælp? Er det pinligt, hvis man kommer til at sige ordet "se"? Et andet formål er at gøre den seende opmærksom på nogle praktiske hensyn, fx at man bør præsentere sig med navn, så den synshandicappede ikke skal gætte sig til, hvem han eller hun står over for.

Efter disse indledende råd beskrives de grundlæggende ledsageteknikker – hvordan man holder fast i hinanden, og hvordan man håndterer fx døre, trapper m.m. Som regel gives der først en kort sammenfatning af hovedprincippet i den beskrevne teknik, fx "*Det vigtigste er, at ledsageren går lidt foran den synshandicappede, så hun kan fungere som "skjold".*" Herefter følger en mere detaljeret gennemgang af emnet.

Da langt de fleste synshandicappede er ældre mennesker, er der desuden flere steder givet anvisninger på, hvordan man som ledsager kan give ekstra støtte, hvis den synshandicappede er dårligt gående, svimmel eller lignende. Hæftets sidste del behandler nogle særlige situationer, fx at færdes udendørs eller på rulletrapper, at komme ind og ud af biler eller at købe ind sammen.

Der er også et kort afsnit om, hvordan man anvender ledsageteknik, når den synshandicappede sidder i kørestol.

Hæftet gennemgår ikke mobility, dvs. de teknikker, en synshandicappet kan benytte for at færdes selvstændigt. Dog gives der på hæftets sidste side en kort omtale af, hvad mobility er, og hvor man kan henvende sig for at få undervisning i mobility.

dhs

Tidsskriftet Helse er nu på Internettet

Tidsskriftet Helse – Familiens Lægemagasin er nu tilgængeligt via Internettet. Online-udgaven er oprettet i et samarbejde med NetDoktor, som tilbyder sundhedsinformation via Internettet.

Man kan læse udvalgte artikler fra bladet samt se den komplette indholdsfortegnelse for alle numre fra og med nr. 1, 1998 (ældre numre kan bestilles hos Helse pr. telefon eller via hjemmesiden).

Helse er på adressen www.netdoktor.dk/helse

Teenagere med Marfan Syndrom

Teenagealderen er en spændende tid – men kan også på mange områder være vanskelig. Hvis man som ung så oven i de almindelige teenageproblemer også har et handicap, kan man have mange spørgsmål at stille sig selv og omgivelserne. Derfor har Landsforeningen for Marfan Syndrom nu udgivet et hæfte om syndromet specielt til teenagere.

Marfan Syndrom (MS) er en sjælden, arvelig sygdom, som kan ramme synet, hjertet og ryggen. I Danmark kendes ca. 300 med denne sygdom, man forventer, at der i alt er ca. 500. Det første kendetegn på Marfan Syndrom er højden; mange (men ikke alle) er meget høje. Problemer med synet skyldes bl.a., at øjets linser kan være løse, eller man kan være meget nærsynet.

Hæftet informerer om sygdommens årsager, symptomer og behandling, om at leve med Marfan og om muligheder for hjælp, oplysninger, kontaktpersoner og specialrådgivning. Gennem en række personlige beretninger får man også et indblik i, hvordan andre unge har oplevet det at få diagnosen og hvordan de oplever sygdommen i deres hverdag. Afsnittet "At leve med Marfan Syndrom" giver bl.a. praktiske oplysninger om, hvilke sportsgrene der kan anbefales, og hvilke der ikke kan anbefales, fordi de er fysisk belastende.

Landsforeningen for Marfan Syndrom blev oprettet i 1991 og har nu ca. 150 medlemmer. Foreningen afholder bl.a. ungdomskurser og kurser for pårørende. Foreningen har også en socialrådgiver ansat, som giver råd og vejledning om personlige, sociale og økonomiske spørgsmål.

"Marfan Syndrom - specielt for teenagers", 17 sider, er gratis og kan bestilles hos Landsforeningen for Marfan Syndrom v/formand Bodil Davidsen, fon: 48 26 36 52, e-post: msdk@get2net.dk. Foreningen har også en hjemmeside på adressen www.marfan.dk

Konferencer og kurser

European Braille Production Conference, 17.-18. juli 1999, Birmingham, England

Information: George Belle, Techno-Vision Systems Ltd., 76, Bunting Road Ind. Est., Northampton, NN2 6EE, England
Fon: +44 1604 79 27 77, e-post info@techno-vision.co.uk
eller hjemmesiden home.swipnet.se/macula-lutea/brapro.htm

Handicappet – et liv uden ungdom?

Arr.: DSI Ungdom, Socialministeriet og Formidlingscenter Øst
7., 8., 14. eller 27. september 1999, afholdes fire gange i hhv. Vejle, Ålborg, Ringsted og København. Information: Ulla Rødgaard Henningsen, Formidlingscenter Øst, Nørretorv 30, 2., 4100 Ringsted, fon: 57 67 46 46.

bild international conference '99 Frontiers in understanding learning disability
13.-15. september 1999, Church House, Westminster, UK

Information: Liz Howell, BILD, Wolverhampton Road, Kidderminster, Worcester DY10 3PP, UK. Fon: +44 1562 85 02 51, fax +44 1562 85 19 70

Temadag om døve elever med synsproblemer, 15. september 1999.

Aalborgskolen Information: Kurt T. Christensen, Aalborgskolen
Fon: 98 14 30 66, fax: 98 14 17 77

HITmesse '99 - Hjælpemiddelinstuttets teknologimesse

22.-23. september 1999, Hotel Nyborg Strand, Nyborg

Information: Connie Zäll, HMI, Graham Bells Vej 1 A, 8200 Århus N, fon: 87 41 24 15, fax 86 8 37 30, e-post: c.zall@hmi.dk

Børn og CCTV'er

29. oktober 1999, Middelfart Kursuscenter

Information: Videncenter for Synshandicap (se artiklen "Temadag om CCTV'er til børn")

Videndeling og kompetenceudvikling

1. november 1999, Parken, København

Information: Videncenter for Synshandicap (se artiklen "Videndeling og kompetence")

REHA International, Fagmesse med kompenserende teknologi og hjælpemidler
3.-6. november 1999, Düsseldorf, Tyskland

Information: Hjemmesiden www.reha-international.de

Getting in touch with literacy

11.-14. november 1999, San Francisco, USA

Information: Stephen A. Goodman, California School for the Blind.

Fon: +1 510 794 3800, lokal 210

E-post: sgoodman@supreme.cde.ca.gov

Special Education World Congress

2.-5. april 2000, Vancouver, British Columbia, Canada

Information: Hjemmeside: www.cec.sped.org/pd/sewc/call.htm

ARVO - Association for Research in Vision & Ophthalmology

30. april - 5. maj 2000, Fort Lauderdale, USA

Information: Hjemmeside: www.faseb.org/arvo

Videncentret har yderligere oplysninger om flere af arrangementerne, kontakt Dorte H. Silver. På hjemmesiden home.swipnet.se/macula-lutea findes der desuden en omfattende oversigt over begivenheder inden for specialrådgivningsområdet. Denne oversigt vedligeholdes af Harry Svensson, Tomtebodas Resource Center i Solna, Sverige.

Tilgængelighed et naturligt kvalitetskrav

Helle Bjarnø har interviewet Susanne Sachs og Bent-Erik Munch fra Dansk InternetSelskab (DIS), et privat konsulentfirma, som designer hjemmesider for både offentlige og private kunder. Firmaet har gjort handicaptilgængelighed til et grundlæggende internt kvalitetskrav.

Mange offentlige myndigheder har kontaktet fx os for at få råd og vejledning om, hvordan de kan forbedre tilgængeligheden af deres hjemmeside. Hvad med jeres offentlige kunder – har de udvist samme interesse?

Ja, vi oplever både, at nye kunder, der skal have lavet et web-site, udtrykker ønske om, at der tages hensyn til tilgængeligheden, og at gamle kunder vender tilbage for at få ændret ting her og nu eller for at få øget tilgængeligheden i forbindelse med planlagt revision af deres website.

Gør I noget for at gøre kunderne opmærksomme på emnet tilgængelighed?

Vi har gjort en af vores medarbejdere ansvarlig for området, dvs. at han har afsat arbejdstid til at følge med i fx WAI-retningslinierne. Han har også lavet et sæt interne retningslinier "BOST" (Blinde- Og SvagsynsTilgængelig), som alle vores designere og programmører skal bruge. Dvs. at man skal huske ALT-tags, TITLE-tags og så videre. Man skal også være opmærksom på brugen af diverse effekter og sikre, at der altid er en alternativ måde at få de informationer frem, der findes i disse. Endelig skal man checke, om det er muligt klikke sig gennem siden ved hjælp af TAB-tasten og prøve at se, hvordan siden præsenteres, når grafikken er slået fra. Vi har også valgt at gøre tilgængelighed til et af vores interne kvalitetskrav. De fleste af vores kunder kommer fra den offentlige sektor, og der er derfor som regel ikke de store problemer med at blive enige med kunden vedrørende tilgængelighed. Hvis kunden ønsker særlige effekter eller lignende, der strider mod tilgængeligheden, forsøger vi altid at foreslå et alternativ. Som udgangspunkt forsøger vi at påvirke kunderne, så det bliver muligt for alle at få adgang til informationen på web-sitet.

Opfatter jeres designere og programmører disse krav som en indskrænkning i deres "kunstneriske frihed"?

Nej, man skal bare vænne sig til at tænke lidt anderledes. Efterhånden som teknikken udvikler sig, og flere og flere ting kan lade sig gøre (fx at JAWS kan læse frames), bliver begrænsningerne for designerne mindre og mindre. Og så er det da en udfordring at lave noget, der både er flot og tilgængeligt!

Hvordan påvirker det en opgave, hvis I skal tage handicaptilgængeligheden i betragtning? Bliver den dyrere for kunden? Eller sværere for jer?

Det tager nok lidt længere tid og bliver derfor også dyrere i sidste ende, men vi har aldrig været ude for, at en kunde i forbindelse med et tilbud har bedt om prisen "med og uden tilgængelighed". Det hænger måske også sammen med, at det er et af vores kvalitetskrav, så vi udarbejder ikke tilbud uden

handicaptilgængelighed.

Hvordan opfatter I, at jeres branche reagerer på disse krav?

Jeg tror, at andre firmaer, der arbejder meget for det offentlige, oplever det på samme måde, da det mere og mere bliver et krav, som kunderne skal imødekomme. Det kendes fx også allerede i forbindelse med reglerne om, at offentlige elektroniske dokumenter skal kunne downloades, så blinde kan læse dem.

Mange taler om, at tilgængelighed bør inddrages i uddannelsen af web-designere – hvad mener I om denne løsning?

Det er rigtigt. Vi skal simpelthen allesammen have det i baghovedet, når vi udvikler web-sites. Det bør være en naturlig del af det at designe til Internettet på linie med krav om overskuelighed og brugervenlighed i øvrigt. Men vi er da godt klar over, at dette ikke sker for alle, der laver web-produktioner, fra den ene dag til den anden. Netop derfor er det vigtigt, at kravet kommer fra kunderne.

Besøg DIS på nettet

DIS er p.t. ved at lave hjemmeside for bl.a. Center for Små Handicapgrupper. DIS' egen hjemmeside kan besøges på adressen www.dis.dk

Nye bøger i Videncentret

Et udvalg af nye bøger, rapporter m.m. i Videncentrets bibliotek, opstillet alfabetisk efter titel. Medmindre der står andet, er der tale om tekster i almindeligt tryk ("sort"). De fleste tekster vil kunne bestilles på biblioteket, hos boghandleren eller hos udgiveren. Hvis dette ikke er muligt, kan bøgerne lånes hos Videncentret.

Tekster på dansk

"Amternes Specialrådgivning på Handicapområdet – status, tendenser og anbefalinger", Udviklingscenter for Specialrådgivning, København, 1999 (70 s.)

Jose Saramago: "En fortælling om blindhed", Samleren, Viborg, 1998 (290 s.)
Roman.

"Esbjerg-undersøgelsen", Dansk Blindesamfund, København, 1999 (21 s.)

"Grønlands Blinderegister 1998", Statens Øjenklinik, 1999 (4 s.). Rapport over forekomsten af synshandicap i den grønlandske befolkning.

Gitte Lindeløv og Nina Salmi Sommer (red.): "Håndbog for handicappede studerende og kandidater", HSK, København, 1999 (ca. 250 s.)

Willy Aastrup: "Implementering af sektoransvarlighedsprincipperne. Midtvejsrapport", Århus Universitet, 1999 (20 s.)

Rune T. Kidde: "Midt i havet, midt i himlen", Modtryk, Århus, 1997 (218 s.).
Roman.

Warren G. Julian: "Projektering af synsmiljøet for ældre og svagsynede", Lysteknisk Laboratorium og Lysteknisk Selskab, 1986 (14 s.). Særtryk fra "Lampetten" nr. 2, 1986, om belysning for ældre og svagsynede.
Redegørelse om årsager til udviklingen i antallet af elever i den vidtgående specialundervisning i Københavns Amt, Specialundervisningskontoret, Kbh., 1999 (16 s.)

"Rekreative arealer for alle. Med vejledning om indretning for alle", Dansk Standard, 1999 (96 s., illustreret). Eksempelsamling; supplement og opfølgning til DS-Håndbog 105: Ude-arealer for alle.

"Tilgængelighed til folkebibliotekerne", Center for Ligebehandling af Handicappede, Kbh., 1999 (70 s.)

Tekster på andre sprog

"Aktuellt i Norden: Funktionshindrade och utbildning", Nordiska Handikappolitiska Rådet, Sverige, 1999 (31 s.)
En oversigt over handicappedes uddannelsessituation og uddannelsespolitiske initiativer i de nordiske lande.

"Design för tillgänglighet – en konferens om allas rätt till staden och kulturen. Konferensrapport", Nordiska Handikappol. Rådet, Sverige, 1999 (39 s.)

"Early Intervention in Europe. Trends in 17 European Countries", EU Agency for development in special needs education, Middelfart, 1999 (112 s.)

"Guidance on the use of tactile paving surfaces", DETR (det britiske trafikministerium), London, 1998 (82 s., illustreret)

Lars Henricson: "Informationsskrift. Om miljö-, bostadsanpassnings- och utvecklingsstimulerande åtgärder och hjälpmedel i hem och förskolmiljön för synskadade barn och barn med tilläggshandikapp", Tomtebodas Resurscenter, Solna, 1998 (34 s., illustreret). Vejledning i indretning af hjem og førskole for synshandicappede børn.

"Läromedel för barn och elever med synskada", SIH Läromedel, Solna, S, 1999 (64 s., illustreret). Katalog over undervisningsmaterialer fra SIH. Er også på Internet: www.sih.se/solna/swkatix.htm

"Seeing and hearing", BILD Publications, UK, 1998 (12 s., ill.). Henvender sig til udviklingshæmmede; oplysninger om normalt og nedsat syn og hørelse, hjælpemidler m.m.

Finn Eigill Tønnesen: "Syn og lesing. Visuelle faktorerens betydning for lesing og lesevaner", Senter for Leseforskning, Stavanger, N, 1996 (107 s.)

Set og sakset

Stå aldrig til søs!

Der dukker løbende nye videntre op, både på handicapområdet og inden for fx tekniske vidensområder, litteraturvidenskab m.m. Og der kunne da sikkert også rimeligvis tilkomme søens folk et videnter, eller måske endda et videntfelder. Men det er nu, os bekendt, ikke sket endnu. Der er simpelthen tale om en kreativ måde at titulere Videnter for Synshandicap på. Postbudet har heldigvis været tilsvarende kreativ og leveret det korrekt, og vi har ikke taget os navneændringen nær. At vi så sommetider af andre leverandører omdøbes til Videnter for Syndshandicap – det ved vi til gengæld ikke rigtig, hvordan vi skal forholde os til :-)

Handicappede i reklamer

I Storbritannien har en række organisationer i fællesskab lanceret kampagnen VisABLE, der skal få virksomheder til at anvende handicappede i deres reklamer. Målet er at gøre handicappede generelt mere synlige. Projektgruppen henviser bl.a. til undersøgelser, der viser, at det ud over den etiske dimension også kan være en økonomisk fornuftig strategi. Fx har den amerikanske supermarkedskæde Target fået god respons og øget salg via en kampagne, der inddrog handicappede modeller. I juni afholdt kampagnegruppen en talentkonkurrence for at rekruttere egnede modeller.

Kilde: BBC (news.bbc.co.uk)

Motorsport for blinde

Englænderen Steve Cunningham vil den 22. august i år forsøge at slå hastighedsrekorden for blinde motorkørere. Cunningham mistede synet som 12-årig og har en seende kammerat med som co-pilot. Bilen er en Chrysler Viper V10 (8 l motor, 450 hestekræfter) udlånt af den britiske Chrysler-importør. Steve Cunningham og hans makker får køretimer af racerføreren Justin Bell. Den eksisterende verdensrekord for blinde er på 215 km/t, Steve Cunningham håber at nå op på ca. 289 km/t. Rekordforsøget finder sted på saltsletterne i Utah, USA. Med hastighedsforsøget håber Cunningham dels at skaffe penge til arbejdet for blinde i Storbritannien, dels at være med til at ruske op i gældende opfattelser af, hvad handicappede kan.

Kilde: London Press Service

Kolofon

Nyhedsbrevet "Synshandicap" udgives af Videncenter for Synshandicap og udkommer fire gange om året som almindeligt tryk, på punkt, lyd og diskette og på bulletin-boardet IBIS hos Institutet for Blinde og Svagsynede (omr. 10). Abonnement er gratis. Eftertryk er tilladt med kildeangivelse.

Videncenter for Synshandicap indsamler, bearbejder og formidler viden om synshandicap; centret finansieres af amterne.

Redaktion: Dorte Herholdt Silver
Ansvarshavende redaktør: Bendt Nygaard Jensen
Tryk: Illemann Tryk ApS
ISSN 1396-9900

Videncenter for Synshandicap
Rymarksvej 1, 2900 Hellerup
Fon: 39 40 31 00, fax: 39 61 94 14
E-post: visinfo@visinfo.dk
hjemmeside: www.visinfo.dk